

REDACȚIUNEA,
Admistrăriunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori de trimitere nu se primește.
Manuscrise nu se retrimit.
Înserări
se primește la Admistrăriunea
Brașov și la următoarele
ADRESURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.
Inz. Augenreid & Emmerich Lesner.
Heinrich Schalck. A. Oppelius Nachf., Anton Oppelius.
In Budapesta la A. V. Golberg,
Rákstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserărilor: o serie
garmon pe o coioană 10 bani
pentru o publicare. Publicările
mai dese după tarifă și invocație.
— RECLAME pe pagina
2-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în nește...
Abonamente pentru AUSTRO-Ungaria
Pe un an 24 cor. pe sase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rl de Duminică 4 cor. pe r.
Pentru România și străinătății.
Pe un an 40 franci, pe sase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rl de Duminică 8 fr. pe r.
Se prenumează la toate oficiile poștale din intră și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Admistrăriunea. Piața mare
Târgul Inchiu Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe sase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusuri acasă: Pe un an 24 cor., pe sase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esempiar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserăriile
acestea se plăti înainte.

Nr. 243.

Brașov. Duminică 2 (15) Noemvrie.

1908.

Zile grele.

Brașov, 1 (14) Noemvrie a. c.

Inainte cu două săptămâni un corespondent al nostru din Făgăraș ne-a dat o icoană despre lucrarea de sobol ce-o săvârșește în comitatul Făgărașului „ilustritatea“ sa Szabo Elemer, fost invățător, azi vice-inspector școlar insărcinat provizor cu agendele inspectoratului reg. ung. de școale din Făgăraș. Acest locuitor de inspector, mâna dreaptă a fișpanului, vrea — se vede — să-si căștige cu ori-ce pret merite neperitoare cucerind nouă terenuri pentru șovinismul dominant. Ni-s'a spus că aleargă în dreapta și în stânga prin întreg comitatul și îi omoară pe bieții creștini din comunele mai fruntașe cu dragostea, oferindu-și serviciile. Vrea să convingă pe oameni că nu vor scapa din incercătura până ce nu vor preface școalele lor confesionale în școale de stat. În cîte-o comună intră în tocmeală cu susținătorii școalelor noastre, ca să cedeze deocamdată măcar un post de invățător, care să fie ocupat de un invățător de stat. Le ofere apoi oamenilor aziluri de copii pe cheltuiala statului. Cu astfel de tocmele au umblat pe la Bran, Zărnești, Tohan, Șinca, Galați etc. În vii colori ne-a descris apoi amintitul corespondent uneltilile, prin cari fișpanul și locuitorul de inspector umblă să zădărnică votul comunei politice Șinca-vechiă, care a destinat bisericile unite de acolo un ajutor anual de 2400 coroane, ca să-si poată susține școala.

De cînd am primit aceste informații ne-am ajuns la cunoștință și alte vești și faime despre târguile și tocmelele ce urmează a se face în comitatul Făgărașului pe socoteala școalelor noastre confesionale. Dacă veștile nu veneau din toate părțile și dela oameni de cea mai bună credință, eram dispusă a crede că totul este o glumă de carnaval, însă veștile se susțin și se înmulțesc, capătă contură mai ingrozitoare, dând pe față lucrarea de sobol a oamenilor guvernului; mâna lungă a lui Apponyi, care nu așteaptă până ce în terminul legal Românilor noștri vor face ce le stă în putință în favorul școalelor lor, ci deoseptul stăruie pentru paralizarea lucrării de apărare a confesiunilor noastre și ca să ajungă mai iute la scop a pașit pe calea negocierilor și compromiselor cu fruntașii comunelelor noastre șericești; unde nu poate să nimicească cu totul școalele noastre, să intre cel puțin pe delături în ceteata lor, propunând pe calea tocmelei ca, în schimb, ajutorului cel-dă statul, școalele să treacă în cîte un loc cu totul, în alte locuri în parte în posesiunea și sub ingerință directă a statului.

Și e foarte cîtezător locuitorul de inspector. După informațiunile cele mai nouă ce le am primit și cari se cuprind în corespondență din protopiatul Branovi, ce șă publicăm mai jos, ei vrea să apuce taurul de coarne

ca unul din atleții cei mai temerari ai arenelor spaniole unde se petrec renumitele lupte cu taurii.

Nu știm intru că merită acel Szabo Elemer un astfel de compliment, ori că acțiunea lui de cucerire apare în aceasta lumină numai din cauza nemerniciei multora din aceia contra cărora este îndreptată. Nu vrem încă să ne spunem cuvântul din urmă. Înca suntem mai mult inclinați a crede că avem de a face c' o exagerație și că e imposibil ca cei ce stau azi în fruntea comunei celor mari bisericești dela Bran și Zărnești să fi uitat într'atâta de sfânta lor datorie națională, ca să intre serios în tocmeală cu cei mai incarnați adversari ai școalelor și ai culturiei noastre românești pentru a le vinde sau a le da în parte în posesiunea lor, ca să scape astfel de obligământul și de munca și jertfa de a le mai susține prin propriile puteri, și — mai știi — să-si facă și mâna bună la cei dela putere, cari mereu le cîntă la urechia susținătorilor școalelor noastre românești. N'aveti încredere, e spre binele vostru să nu mai stăruiti și să nu va mai năcăjiți în zadar, ci să vă predăți cu școale cu tot, căci aşa mai iute veți ajunge la ținta ce trebuie să o aibă înaintea ochilor ori-ce patriot adevărat!

Ori că de mult simțul nostru de demnitate națională ne reține a da cu prea mare ușurință crezământ unor vești atât de ingrozitoare, suntem pe de altă parte prea mult conștii de datoria noastră în aceste zile grele, decât ca să retacem marile ingrijiri ce i-au cuprins pe toti auzind de desele conferiri ale desamintitului locuitor de inspector cu fruntașii șericești și mireni din numitele comune.

La rîndul lor sunt datori onoarei lor și sunt datori demnităței și liniștei poporului și a șericei române, d-l protopop și d-l președinte al scaunului școlar din Zărnești să comunică publicului român dacă este ceva adevărat și ce este adevărat din cele ce se afirmă în corespondență de mai la vale despre negocierile și pertracările, ce le-ar fi avut cu privire la școala centrală română gr. or. din Bran și la școala gr. or. română din Zărnești cu unealta contelui Apponyi din comitatul Făgărașului.

De mai mult de o jumătate de veac s'a lucrat la punerea temeliei și susținerea amintitelor școale la lumina zilei și înaintea ochilor întregii obște românești. Nu s'a făcut până acum nici cel mai mic lucru în favorul acestor așezăminte de cultură națională ca el să fie tăinuit, să nu știe despre el tot ce numai să poate mic și mare. Ne cutremurăm și numai la gândul că tocmai în ziua de azi, când trebuie să știm mai mult ca ori și când toți din toate părțile despre cel mai mic pas ce-l facem în interesul școalelor noastre, să se întâmple lucruri atât de grave ca cele despre cari se spunește, cu școalele

din Bran și Zărnești, să înțindu-se cea ce se face și se lucrează. Oare ar este cîteva strainții și tocmeală cu el să fie cauza acestei tăinuiri? Atunci ar fi vai și amar de învățământul nostru românesc din numitele două mari și înfloritoare comune.

Dacă ne amenință vr'un pericol din această parte, trebuie să o știm cu o zi, cu o oară, ba cu un minut înainte. Să se dea așadară pe față neamănat ce este și ce nu adevărat.

Ne oprim deocamdată aici și ținem a accentua la încheiere, că nu putem crede și ar fi o monstruoșitate ca cei din centrul arhidiecezei, să fie implicați într'un mod sau altul, cum să-lătă faima, în negocieri de această natură. Abstragând dela aceea că nu se poate admite că cu învoirea lor să se petreacă un astfel de trafic pernicios și umilitor cu școalele noastre, mai este și „Statutul organie“ care le interzice aceasta fără consimțământul prealabil al sindului și al congresului național bisericesc, cari singure sunt în drept a decide asupra direcțiunii ce este a se observa față cu națională grea ce o dau adversarii culturii românești asupra școalelor noastre.

Din dista ungară. În ședință de eri a dietei dep. Babocsay a motivat în numele stângiei propunerea sa privitoare la »cruce jubilară«, înființată de Maj. Sa anul acesta din prilejul jubileului său de 60 ani de domnie, despre care oratorul sustine, că nici un Maghiar nu o poate purta. Ministrul Wekerle, răspunzând, spune, că prin legile dela 1867 guvernarea Maj. Sale a fost legalizată, prin urmare guvernarea Maj. Sale n'a inceput la 1867 ci la 1848. (Proteste în stânga) Wekerle spune apoi că crucea jubilară nici nu este un ordin, ci o medalie și nimici nu este obligat a-o purta. Cere să nu se primească propunerea lui Babocsay. Dieta a ales apoi membrii în comisiunea pentru studierea reformei electorale și în comisiunea pentru studierea proiectului de lege privitor la annexarea Bosniei și Herțegovinei. Între membrii aleși nu se află nici un singur membru al opoziției maghiare din dietă.

Un comunicat al clubului dietet. Președintul clubului naționalist d- Dr. Teodor Mihali, în ședință de Joi a clubului, a raportat despre adunările, cari s'au ținut în timpul din urmă pentru votul universal și a arătat toate hotărârile și declaratiile aduse la aceste adunări. Clubul deputaților a luat cu viuă placere act despre manifestația impozantă a conștiinței poporului nostru și despre manifestațiile de încredere și alipire față de deputații naționaliști, și în firma credință că va putea conta și în viitor la sprijinul întreg al poporului român în lupta grea ce va trebui să se deschidă deja în proximile zile pentru drepturile naționale române, a exprimat tuturor inițiatorilor și participanților acestor adunări mulțumile frătești.

Atitudinea Angliei și probabilitatea unui rasboiu. Discursul rostit de primul ministru al Angliei, Asquith, a produs mare nemulțumire în cercurile oficiale din Sofia. Iată c' se declară în aceste cercuri: Dacă Anglia ar dori în mod sincer ca să se facă înțelegere turco-bulgără, lordul Asquith nu ar fi putut fiin asemenea limbajui, care este o incurajare a pretențiilor Turciei și o zădărnicire a sanselor de înțelegere, atât de slabe și acum. Din

acest discurs se poate trage concluzia că Anglia nu dorește pace în Balcani și că aceasta nu va putea deci fi menținută. Dacă discursul lordului nu va fi rectificat, sederea delegatului nostru, Liapschev, la Constantinopol, devine inutilă. Alte griji ne vor preocupa».

Anexarea Bosniei. Guvernul austriac a supus camerei, proiectul de lege pentru întinderea drepturilor de suveranitate a împăratului asupra Bosniei și Herțegovinei.

In cestiunea comisiunei de 31.

D-1 Dr. Teodor Mihali, președintele Clubului parlamentar al naționaliștilor a trimis următoarea scrisoare deputatului Hoitsy Pál, vicepreședintele clubului 48-ist.

Hustre Domnule președinte!

Din încredințarea clubului parlamentar al naționaliștilor, am onoare a vă aduce la cunoștință, ca președintelui partidului independent, că clubul nostru nu doar este a fi reprezentat în comisia de 31, esmitândă pentru desbaterea proiectului referitor la votul universal, și astfel nu doar este a candida pe nimeni la locul de membru în com., oferit de Ilustritatea Voastră.

Cauza genetică a acestei decisiuni a noastre există nu numai în imprejurarea că partidele din majoritate n'au dat loc partidelor din minoritate în cele mai ponderoase comisiuni ale parlamentului, ceea ce au făcut-o contra principiilor parlamentare, și ce ne-a silit să abzicem din toate comisiile parlamentare, ci se bazează cauza decisiunii noastre și pe imprejurarea cardinală, că proiectul de lege prezentat în principiile fundamentale și lipsit cu totul de acele calități, cari ar asigura dezvoltarea democratică a țării, precum și validitatea egală a popoarelor cari constituiesc țara. Proiectul prezentat e departe de reforma electorală pusă în prospect prin promisiuni hotărâte a tuturor factorilor din stat, și astfel abstragând dela imprejurarea, că activitatea noastră în comisiune apără fără prospect din punct de vedere al valorizării principiului democratizmului, nu putem să luăm parte nici în activitatea premergătoare a comisiunii și pregătirica proiectului, căci nu vom a produce prin conlucrarea noastră impresia, că prin prezentarea proiectului din cestiune considerăm promisiunea politică făcută cu toată hotărârea de împlinită.

Primiți, Ilustre Domnule, expresiunea deosebitei mele stime.

Budapest, la 12 Noemvrie n. 1908.

Dr. Theodor Mihali,
președ. clubului deputaților naționaliști.

Din proiectul reformei electorale.

Indreptățirea de a alege și de a fi ales.

Din proiectul ministrului Andrássy, prezentat în ședință de Mercuri a dietei ungară, reproducem în următoarele părțile, cari se ocupă cu indreptățirea de a alege și de a fi ales deputat. Ceilalți și ai legii sunt de mai puțină importanță și conțin dispozițiile, cari se referă la tehnica concurselor alegătorilor și la procedura la alegeri.

§. 1. Drept de alegător pentru alegerile parlamentare are fiecare bărbat, care e cetățean ungar, a împlinit 24 ani, are o locuință stabilă (§. 2), nu stă în vreun serviciu public care este incompatibil cu dreptul de alegător (§. 3), și care nu e eschis dela dreptul de a alege (§. 4).

§. 2. Locuință stabilă are acel bărbat, care locuiește de cel puțin un an în una și aceeași comună, în casa proprie sau ca servit, care locuiește în chirie cu dreptul de abzicere de cel puțin 2 săptămâni, res-

pective are o locuință de sine stătătoare, sau acela, care locuște la o persoană cu locuință de sine stătătoare cel puțin de un an în una și aceeași comună.

§. 3. Intr'un serviciu incompatibil cu dreptul de alegere sunt a) ofițerii, preoții militari, gagiștii și soldații armatei comune sau a gendarmeriei, cari stau în serviciu activ. Excepție fac numai acei rezerviști, cari în urma îndatoririlor legale sunt chemați sub arme și spre scopul acesta stau în serviciu activ pentru un timp hotărât. b) Persoanele cari stau în serviciul poliției de stat, municipale sau comunale.

§. 4. Eschisi dela dreptul de alegător sunt următoarele persoane: a) a căror minoritate a fost prelungită, b) cari suferă de alienație mentală, apoi idioții și surdonuții, cari nu se pot înțelege prin semne; c) cari stau sub concurs sau cari pentru risipă au fost puși sub curatelă, 4) cari beneficiază de un ajutor sau de o binefăcere publică sau cari au beneficiat însă, n'a trecut încă un an dela incetarea beneficiului. *Nu sunt însă eschisi dela dreptul de vot acelui, cari primesc un ajutor sau o rentă dela o cassă de bolnavi etc., cari primesc un ajutor, fiind încercări de o catastrofă elementară și în fine acelui, cari beneficiază de un stipendiu, sau ai căror copii au stipendii și sunt liberați de didactru și taxe școlare, 5) cari pentru scandaluri provocate în bete în locuri publice au fost în decurs de doi ani cel puțin de două ori pedepsiți dacă dela imbinarea sau prescrierea ultimei pedepse încă n'a trecut anul, 6) a cărui drept de alegător a fost suspendat. 7) cei cari pentru o crimă sau un delict au fost condamnați la pedepse de inchisoare, în timpul dela intrarea în vigoare a sentinței până la imbinarea sau prescrierea pedepsei, exceptând cazurile, când pedeapsa a fost condiționată suspendată sau prin grătie regală iertată; cei cari se află în inchisoare preventivă în urma unei hotărâri judecătoarești.*

8) Cei cari au fost condamnați la inchisoare pentru crime sau delicte săvârșite din pofta de căstig, în contra statului, cei cari au păcatuit contra alineatului doală §. 172 art. de lege 5 din 1878 (»agitare contra naționalității, etc. Not. Red.) și cei cari au contravenit art. de lege din 1908 în cestiuinea emigrărilor. Toți aceștia, adecă și »agitatorii« n'au drept electoral activ nici pasiv, timp de 5 ani, începând dela imbinarea sau prescrierea pedepsei. 9) în fine cei cari nu au fost condamnați la pierdere drepturilor politice.

§. 5. În scopul exercitării dreptului de alegător este a se compune o listă cu numele alegătorilor. Numai acei pot vota, cari sunt introdusi în listă. Cei, cari sunt introdusi în listă pot vota și în cazul, când conform §§. 1 și 4 n'ar avea dreptul de vot. Acele persoane ale armatei, cari sunt chemate sub arme, nu pot să-și exercite dreptul electoral în timpul cât stau în serviciul activ al armatei. Votul aceluia, care e primit în listă însă este eschis dela vot în intențul punctelor 6—9 a §-ului 4, nu este, cei drept, valabil, dar nevalabilitatea votului se poate enunța numai în decursul aprecierii valabilității alegătorilor de deputat.

§. 6. Acei alegători, cari stiu scrie și ceti (alegători direcți) exercită dreptul

electoral direct și în persoană, ceilalți indirect și prin electori.

(Va urma).

Din protopopiatul Branului.

— Sacrificarea școalelor confesionale. —

Dăm loc corespondenței de mai jos, asupra căreia ne dăm părerea în articolul din fruntea foii:

Mult stimată Redacțiune!

Încă înainte de astă cu câteva luni se lătise sunoul, că între inspectorul reg. școlar Szabo Elemer dela Făgăraș și între protopopul gr. or. din Zărnești Ioan Hamzea ar decurge petractări pentru *trecerea în posesiunea statului a școalei centrale române gr. or. din Bran și în parte a școalei gr. or. române din Zărnești*.

Ceea-ce la început mulți nu puteau crede, începe acum a se adeveri. Se vorbește acum ca despre *un fapt împlinit*, că Brănești au acceptat propunerea inspectorului regesc de a sîstă cu finea anului acestua școală lor cu trei invățători: central Branului și a o trece împreună cu încăperile sale de până acum în posesiunea statului, care precum se știe, susținea până acum în centrul Branului o școală cu doi invățători.

Rămâne numai ca asupra acestei propunerii, care se zice că la intervenirea protopopului Hamzea ar fi având deja și prealabilă aprobată a factorilor decizorii din Sibiu (?—Red.) să se aducă și un concluz formal din partea reprezentanței celor 10 comune bisericesti brănești ca susținătoare a școalei respective.

Referitor la școală confesională din comuna Zărnești, care este centralul protopopiatului Bran, încă s'au urmat serioase petractări între inspectorul regesc de școale de o parte și între protopopul Hamzea și președintele scaunului școlar N. Găruțu, avocat de altă parte. Ba se asigură că inspectorul de școale însotit de protopopul au umblat și la Sibiu în cauza aceasta pentru a solicita și consumăriantul Excelenței Sale Metropolitului și a altor factori hotărători. În urma acestor petractări inspectorul regesc de școale a înaintat comitetului parochial gr. or. din Zărnești prin președintele acestuia o propunere în scris, în sensul căreia biserică gr. or. din Zărnești să sisteneze că *finea acestui an clasa V și VI precum și cursurile de repetiție ale școalei sale confesionale rămânând astfel numai cele 4 clase inferioare*.

Elevii școalei confesionale să treacă pe viitor în clasa V și VI la școala de stat din loc. Deoarece însă în edificiul de acum al școalei de stat nu sunt încăperi destulitoare pentru un număr mai mare de elevi, biserică gr. or. să se oblige până la alte dispoziții, ca *din edificiul școalei sale confesionale să cedeze în folosiția statului o sală de învățământ*, în care invățătorul de stat cel-vă denumi ministrul să instrueze cl. V și VI sub același acoperământ cu invățătorii confesionali din celelalte 4 clase inferioare.

Propunerea aceasta va fi supusă în curând deliberării comitetului și sinodului parochial din Zărnești, ale căror hotărâri sunt așteptate în cea mai mare încordare.

Un prieten al școalei.

„Pester Lloyd“ și manifestațiile naționaliste.

Sub acest titlu ceteam în »Conservatorul« din București de Vineri următoarele:

Ocupânduse de caracterul anti-austriac al primelor manifestații naționaliste din țara românească, *Pester Lloyd* se măguilea, mai zilele trecute, cu ideea că ele nu reprezintă un sentiment popular și că se datorează numai unei trecătoare și puțin serioase agitații politice.

In urma celor petrecute Dumineca trecută, la Craiova și la Severin, ziarul va trebui de sigur să revină asupra acestei opinii, formulată cu prea multă ușurință, credem noi.

Nu e vorba numai de o simplă agitație politică, cum pretinde *Pester Lloyd*. E un puternic curent de conștiință națională, care se vede în toate manifestațiile produse și la care — semn foarte îmbucurător — participă toate păturile noastre sociale și reprezentanți ai tuturor partidelor politice.

Nu există deosebire de vederi, în revindicare drepturile sfinte ale neamului românesc și dacă o constatare se impune, ea nu este aceea pe care a făcut-o organul pestan.

Dimpotriva.

Sunt mai bine de treizeci de ani de când România întreține raporturi, pe care lumea oficială le intituluă »cordiale«, cu împărăția habsburgică și numai astăzi se vede, cât de strene de inima și sufletul poporului nostru, sunt aceste legături. Nu vom să înzistăm asupra cauzelor unei situații, care se manifestă, dela un capăt al țării la celăllalt. Constatarea aceasta însă se impune mai mult decât aceea formulată de *Pester Lloyd* și nu e nevoie să adaugem, că o vedem cu regret.

Probabil că marele ziar unguresc nu a voit să o mărturisească. În fundul sufletului său, el a trebuit totuși să vadă că »amică intimă« a împărăției lui Francisc Iosif nu mai poate fi acea docilă și ascultătoare țară de altădată, gata să sacrifice totul numai pentru a se bucura de acest pompos titlu.

La acest rezultat am ajuns după treizeci de ani de relații cu Austro-Ungaria și când *Pester Lloyd* afirmă că manifestațiile naționaliste dela noi sunt rezultatul unei agitații politice, o face fără îndoială cu intenția și cu scopul de a disimula adevărul, ori spre a atenua realitatea faptelor.

Adunare poporala în Cap. Mănăștur.

In comuna Cap. Mănăștur încă să tinut o adunare de protestare în 25 Oct. în care poporul din jur și loc să adunat în număr mare, ascultând glasul de chemare a povățitorilor săi. Adunarea să tinut sub prezidiul D-lui Alexandru Pop, în prezența puterii publice a D-lui Esztergar Istvan, preot.

D-l George Petrovian prin o vorbire acomodată deschide adunarea, și apoi a urmat constituirea. A pășit pe tribună oratorul de frunte Dr. Gavril Buzura avocat și prin vorbirea-i energetică a desfăsurat datorințele cetățanului față de stat, și vice-versă și drepturile ce-i compet cetățanului, a arătat sfîrșenia dreptului de alegere de deputat, și cum ministru actu-

al de interne voiește prin proiectul lui nedrept să răpească acel drept multimei cetățenilor.

După aceea s'a ridicat președintele și în termeni aspri înferează nedreptatea proiectului pentru votul plural. În urmă prezintă următoarea propunere:

»Cetățenii din cercul pretorial al Cap. Mănășturului intrunăti, cer cu stăruință introducerea votului universal egal și secret după comune, și deodată cu aceasta cerere protesteză cu toată energia împotriva votului plural, propus din partea D-lui ministru Andrassy, pentru că acest vot ar nimiciegalitatea cetățenilor cu privire la dreptul de alegere.

Face propunere mai departe ca să se trimită o telegramă de omagiu și rugare cancelariei imperiale. Adunarea a primit cu etuziasmul ambele propunerii.

Raportorul.

Replică »Tribuna« care în Nr. său 236 din luna curentă răspunde în felul ei la articolele noastre intitulată »Din mizeriile noastre« (Nr. 230 și 231 din Oct. a. c.)

»Am putea să răspundem și noi printre serie de articoli — zice »Tribuna« — dacă n'ăm ține să dovedim prin fapte că ne place concordia și frăția. Nu credem însă folositor pentru cauza națională să ne pierdem vremea cu discuții oțioase...«

»Să ne pierdem vremea! Așadar »Tribuna«, vrând să dovedească prin fapte că place concordia și frăția, nu crede folositor pentru cauza națională a-și »pierde vremea« dând o lămurire leală și sinceră ziarului nostru, care a fost accentuat cu părere de rău că ea, »Tribuna«, dă ospitătate prozei Josnice a unor oameni din Cluj, cari pentru satisfacerea patimilor personale nu s'au sfidit să ia în desăt cheamarea sfântă a pressiei noastre, ci au umblat să inducă în eroare »Gazeta« prin niște comunicate născocite și false.

Curios mod de a dovedi prin fapte că și place concordia și frăția!«

Nu se ține însă nici de astădată de cuvânt »Tribuna«, căci cu toate astea răspunde, mărginindu-se a nega simplu ceea ce a făcut și a lucrat directorul ei înainte cu 12—13 ani. Constatările noastre, că directorul actual al »Tribunei« e încă de pe atunci certat amar cu protopopul din Cluj, care-i luase locul la »Tribuna« veche, și că în contra celuilalt conducător al grupării dela »Economul« (Dr. A. Frâncu) nu trește asemenea mare dușmanie de când acesta în Aprilie 1895 l-a demascat că în ascuns ținea convinctie cu faimosul sef al sectiei polițienești a naționalităților Jezszenszki, »Tribuna« dela Arad le declară de niște insinuări peride și minciuni.

Acele fapte sunt de obicei cunoscute publicului nostru, care s'a interesat de ceea ce se petrece pe atunci la »Tribuna« din Sibiu. Adevărul lor se poate constata și din coloanele foilor noastre, între cari și »Tribuna« veche. De aceea ne mărginim la rândul nostru a rugă pe actualul director al »Tribunei« să dovedească a) că n'a fost demisionat de Dr. Rațiu dela »Tribuna« cea veche, că n'a fost înlocuit la foaie de Dr. E. Daianu, actualul protopop din Cluj, și că n'a avut nici o dușmanie cu acesta din urmă b) să dovedească că n'a convenit și n'a vorbit nici-o dată cu

runtă publicului entuziasmat. — Din parte-mi o adoram în tăcere; o visam în toate nopțile și banii mei din toate săptămâniile treceau toti în cassa circului.

Acest supărător început de Octombrie venia nepotrivit ca să pună capăt adorărilor mele. Adio bucuria și extazurile reprezentanților de seară! In calitatea mea de exterior supraveghiat nu intram în casa părțilească decât pentru a prânzi în familie, și după această masă, era prea târziu ca să mă indrept spre circ. Acest sfârșit de vacanță mă desola. Ea era o și mai mare mănuire pentru pretinul meu Vital Herbelot, pe care părinții îl condamnaseră intern, spre a-l sili să-și pregătească că mai serios examenele sale dela Saint-Cyr. Vital era dintr-o familie bogată; având buzunarul bine înțesat și afară de asta fiind din natură foarte întreprinzător, nu scăpa nici o reprezentanță de circ și cu daruri neînsemnante căștigase favoarea Cristinei. Primeam secretele norocului său, eram gelos de succesele lui, dar suferind că-l preferat de buna călăreață, mă socoteam totuși fericit de a fi umilită părțea la triumful său. Lubirea mea sfîrnică și ascunsă găsea o umbră de bucurie melanolie. Eu nu eram trandafirul dar trăiam pe lângă el, respiram parfumul și astăzi era destul.

(Va urma.)

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

André Theuriet.

Suflete de liceană.

Cealaltă zi, într'o după prânză inchisă de Octombrie, priveam pe liceanii cari intrau la Lakanal. Mai e o bucată bună de drum dela stația Bourg-la-Reine până la liceu. — Compania de Orleans, care cu politica și a făcut o stație la poarta Dominiilor de Arcueil, n'a găsit potrivit de a îngădui aceiași favoare pentru liceul Lakanal. — Școlarii, a lene, urcau în sir prin ceață strada suitoare, care duce la institut, unii singuri, alții însotiti de mamele încărcate cu pachete. Printre acești din urmă unii erau băieți mari, puțin cam stângaci cu o m'jeală de mustață pe buza de sus. Mamele, cu o voce surdă și timidă, le dădeau recomandații amănunțite pentru detaliile toaletei și pentru folosirea economicoasă a proviziunii. Ei, cu șapcile trase până pe urechi, cu privirea distrată, se mărgineau să răspundă laconic prin scurte mișcări ale bărbiei, și se vedea așa de bine că gândul lor era aiurea, foarte departe, foarte ocupat de lucruri, a căror existență grija de mamă nici n'presupunea măcar!

La acoastă vârstă critică, când bărbatul se arată în adolescent, părintii, cari

își închipuiesc că cunosc în adânc suflejul copiilor lor, sunt jucăria unor simple iluzii. De altfel în cea mai mare parte a timpului ei nu-i văd crescând, ei nu bagă de seamă munca ascunsă, care transformă crizalida în fluture și cred încă că au a face cu broscoul de 10 ani în al cărui gând cîteau ca într-o carte. Si apoi, printr'un fel de indulgență, ei uită aceea ce erau ei însi și la cincisprezece ani, ce turburare îi stăpânea, ce accese de dorințe li se urcau lor atunci la creer și ce preocupați le chinuia sufletul. Pentru a-și da seamă de evoluția sufletească a odraselor lor ar trebui mai întâi a se strămuta în starea de spirit în care se găseau în timpul adolescenței lor proprii — și tocmai la asta nu gădesc ei niciodată. Că pentru mine, pentru care această revenire la liceanilor desvăluia amintiri intime de altădată, aș face prinsoare că era o prăpastie între sufletul acestor băieți-drii cu ochii plutind în visare și al mamelor lor îngreiate de treburi și îngrijate. Imi revedeam vechiul meu colegiu de provincie cu acoperișul lui patrunghiu, deasupra căruia se ridică clopotnița mică în forma unei stîngătoare de luminări; curtea plină de pietre, mărginită de un zid cu sculpturi masive; clasele umede de lângă drum și mă revedeam întorcându-mă la școală tot pe o asemenea zi ceață de Octombrie.

Nu mai știu bine dacă eram în a

treia sau în a doua, dar ceea ce îmi amintesc foarte precis e că cei cinsprezece ani ai mei se împliniseră și că cugetam la totul, afară de *Iliada* și la operele clasice ale lui Racine. Era în aceea vreme în orașul nostru un circ, unde trei călăreți, trei surori: Wilhelmina, Carolina și Cristina puneau în mișcare toate inimile bărbătești. Grația și frumusețea celor două mari ne minuna, pe noi colegienii, dar cum vârsta și situația lor de eroine principale le țineau pe aceste fete mai mari prea depart

faimosul Jeszenszki și că nici n'a cunoscut poate pe atunci pe Dr. A. Frâncu.

Ar fi într-adevăr o pierdere de vreme a mai sărui să dovedim că stăm față cu o simplă și îndrăsneată negare a unor fapte săvârșite, când vedem cu părere de râu că chiar și în introducerea răspunsului, cel-dă foaiei noastre, «Tribuna» (nr. 236 a. c.) pervertește în modul cel mai cutezător adevărul despre cuprinsul propriului său articol (nr. 241), care ne-a îndemnat a scrie articole noi polemici.

Tactica de a procede după maxima „*si fecisti nega!*“ a directorului actual al «Tribunei» e prea de tot învechită și deocheiată, — ar fi timpul și ar face bine să înceteze odată cu ea!

STIRILE ZILEI.

— 1 Noemvrie v.

Poetul O. Gogz, care în procesul ce l-a avut zilele aceste fu achitat la curtea cu jurați din Cluj, apărându-se cu succes (în limba maghiară), a fost obiectul unor ovațiuni din partea tinerimei. În seara acelei zile o societate numărătoare de dame și domni s'a întrunit într'o cameră dela restaurantul »Thalia« în onoarea poetului.

Membrii onorari ai »Junimeei». Societatea academică »Junimea« din Cernăuți a numit în adunarea sa generală din 8 Noemvrie a. c. cu nesfârșit entuziasm pe profesori universitari N. Iorga și A. C. Cuza de membrii onorari ai săi.

Marele duce Mihail la Viena. Se anunță din Petersburg, că marele duce Mihail Alexandrovici, fratele Țarului Rusiei, va sosi în curând la Viena spre a felicită în persoană pe împăratul Francisc Iosif, cu ocazia împlinirei a șaizeci de ani de domnie.

In audiență. Din Viena se anunță că Maj. Sa a primit Joi la prânz pe delegatul român d. Porumbaru într'o audiență specială.

Împăratul Wilhelm și contele Zeppelin. Discursul, cu care împăratul Wilhelm a conferit contelui Zeppelin în persoană ordinul Vulturului negru este de următorul cuprins: »În numele meu și în numele întregului nostru popor german mă bucur de-a putea mulțumi excelentei Voastre pentru admirabila operă ce mi-ai prezentat astăzi atât de frumos și de a te felicită din adâncul inimii. Patria noastră poate fi mândră de a posede un astfel de fiu, cel mai nobil fiu al veacului al douăzecelea, cace prin inventiunea sa, ne-a adus înaintea unui nou punct de desvoltare al găintei umane. Nu voi zice prea mult susținând, că astăzi am trăit unul din cele mai mari momente ale culturii omenești. Mulțumesc lui Dumnezeu dimpreună cu toți Germanii, că a ținut demn poporul nostru de a te numi al nostru; fie-ne dat tuturor ca odată să putem zice ca și d-ta, la bătrânețele noastre că n-a succedea serviciu cu atât succes scumpie noastră patrie. Ca semn al recunoștinței mele admirătoare pe care de sigur o împărtășesc toți oaspeții adunați aici (la Donau - eschingen) și poporul nostru german, îți confer înaltul ordin al »vulturului negru!«

Împăratul Chinei se află de câteva zile în agonie. Unele telegramme mai nouă anunță chiar moartea sa. Fratele său mai tanăr, și viitorul împărat, a sosit în palatul din Peking.

Petrecere în Brașovul-vechiu. »Corul bisericiei greco-orientale române a Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu« invită la producția muzicală-teatrală impreunată cu dans, ce o va arena Sâmbătă în 8 Noemvrie st. v. (21 Noemvrie n.) 1908 (ziua sfintilor arhangeli Mihail și Gavril), în sala hotelului Central Nr. 1 din loc. Începutul la 7/2 ore seara. Corurile se dirigăză de d-l Romulus Ardelean invățător. După producție urmează dans, începând cu »Călușerul« și »Bătută«. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană, Studenți 60 bani. Venitul curat este destinat pentru fondul corului dela biserică Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu. Suprasolviri și oferte mari mimoase se primesc cu multă și se vor chita pe cale ziaristică. Bilete se află de vânzare la librăria A. Mureșianu.

Program: 1) G. Dima: »Mândrulită de demult«, cor mixt, 2) I. Vidu: »Nu-mi place«, »Imi place«, coruri mixte. 3) Declamație. 4) I. Vidu: »Răsunetul Ardeleanului«, cor mixt cu solo de bariton. 5) Teatrul: »Idil la tară«, comedie într'un act de Juin și Flax, localizată de Maria Băulescu.

O mare nenorocire s'a întâmplat astăzi în fabrica de parchete din Str. Prun-

dului. Măsarul Nicolae Găitanar a fost prinț de curelele mașinei și s'a ales cu leziuni atât de grave, încât după scurt timp a incetat din viață.

Un aviator român. Din București se anunță, că d-l Eugen Asaki, cunoscutul aviator român, este pe cale a face experiente cu un nou aparat de sbarat cu două planuri. Noul aeroplano s'a construit în una din fabricile mari din Germania. Actualmente se lucrează la construirea motorului, cu care de indată ce va fi adaptat aparatul d. Asaki, va face câteva încercări în primăvara viitoare la Paris.

Cod comercial internațional. Din Haga se anunță, că comisioanea internațională de drept privat a luat hotărârea ca în virtutea conferenței internaționale dela Haga să vină cu un proiect de cod comercial internațional, în ce privește cestiunile comerciale. Președintele comisiunii, Asser, a și alcătuit un cestionar în această privință.

O teribilă catastrofă minieră. O explozie de pulbere de cărbuni a avut loc în mina Radbod. (Westfalia). Din 360 lucrători, cari se aflau în mină, 3 au fost uciși, 36 au fost scosi grav răniți, 150 se crede, că ar fi perit. Înăuntrul Joi la 2 ore după amiazi au fost scosi din mină 35 morți. Se mai află în puț peste 300 mineri, salvarea lor pare cu neputință. 30 oameni grav răniți se află la spital. Explosia s'a produs cam pe la 4 dimineață și a fost foarte violentă. Focul continua să se întinde în mină. Echipa de salvare a trebuit să renunțe să se cobore în mină. Pompierii au început să lucreze la stângerea incendiului în mină. Salvarea victimelor rămasă în mină fiind cu neputință, mina va fi inundată spre a se pune stinge incendiul, care ia tot mai mari proporții. După constatăriile oficiale sunt 36 morți și 35 răniți, dintre aceștia au murit 3. În mină se află încă peste 200 mineri, ei trebuie considerați ca perduți.

Necrolog. În 7 Noemvrie a. c. a reprezentat în Schöneberg lângă Berlin, medicul primar dela institutul gynecologic din Cernăuți, Dr. Modest Popescu. A fost unul dintre cei mai de seamă medici din tară și s'a bucurat totdeauna de un număr bun. Înmormântarea a avut loc alătării în Cernăuți. Odihnească în pace.

Balonul pentru armata americană. Din Washington se anunță, că secretarul de stat la răsboiu a cerut pe exercițiul 1909 o sumă de 500.000 dolari pentru cumpărarea de aerostate, baloane dirijabile și aeronave pentru armată.

Reuniunea femeilor gr. or. române din Fabricul-Timișoarei și provinția aranjază o petrecere de dans Joi, în 26 Noemvrie n. 1908, în sala berăriei de aici (Fabrikshof) în favorul scopului statutar al Reuniunii Comitetul Reuniunii: Maria Dr. Putici presidentă, Nicolae Nicorescu secretar.

Prinșori la alegerile de președinte din Statele-Unite. Cei cari s'au prins că va bătrâni Bryan plătesc gras, iar cei cari s'au fost indatorat a face lucruri caraghioase le fac. O acțiune a țupăit băgătă într-un boloboc fără fund, în jurul casinului celui mare. Un avocat s'a acățărat pe un stâlp de telegraf și striga: »Veniți, priviți. Eu sunt maimuța cea mai egét beget«. Altul a mers în patru labe o jumătate kilometru în Broadway. Multă mână pe jos un ou, distanțe de sute de metri, având grija să nu-l spargă. Un bărbat politic din Tammanyhall s'a plimbăt către d'andoasele pe un măgar purtând un steag cu vorbele: »Am votat pe Bryan și am făcut prostie«. Unii s'au legat și nu se rade până nu vor ajunge democratii la putere. Alții să-i ducă în cărucior ca pe copiii pe stradă etc.

Dr. Augustin Venter avocat s'a transpus cu cancelaria sa avocațială din Str. Hirscher nr. 7, tot în Strada Hirscher nr. 15 în casele lui Stefan Pap și filii.

Candidat de avocat cu oareși-care praxă astăzi aplicare în cancelaria subscrivătorului, — numai decât Ilieana Mare. — Dr. Victor Pop avocat.

O doftorie de casă răspândită. Căutarea continuă după spiritul (Franzbrantwein) și sarea lui Moll, dovedește că întreținătoarea lor, ca fricătune alinătoare de dureri, reunite ce are efect bun. Sticla 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă poștală, de liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provine să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de seut și subscriere. — (4)

Mormântul aeronautului Andree.

O telegramă mai nouă sosită alătării dela căpitänul vasului scandinav »Jug« confirmă stirea despre aflarea mormântului aeronautului Andree. Credem de interes a reinprospăta în mintea cetitorilor noștri câteva date despre plecarea curiosului explorator la polul nordic.

Acum unsprezece ani, adică în 11 iulie 1897, d-l S. A. Andree, intovărășit de Nils Strindberg și K. Fraenkel a plecat, din insula Danezilor, situată la nord de Spitzberg, cu balonul »Ornen« spre polul nord, cu intenția de a ajunge în America.

Balonul »Ornen« avea un volum în stare de a suporta o greutate de 2583 kilograme. Multumită acestei însușiri, s'a putut încărca în nacela, — înalță de 2 metri, — destul lest pentru vremuri de nevoie. Afără de lest și provizii pe trei luni, în nacela mai erau și aparate de observație. Indată ce balonul s'a înalță, vântul, care devenise violent, l'a îndreptat spre mare. Aici, în loc să se urce, balonul se cobora. La un moment dat, se coborâse atât de mult, în cât valurile întărățătoare mărei atingea nacela. Spaima aeronautilor era la culme. Ei se apucă să arunce din lest. În sfârșit, după îndelungate sfârșări, balonul se înalță iar.

După patru zile, adeca în ziua de 15 iulie, comandanțul corăbiei Aken, a văzut în dreptul insulei Spitzberg, un porumbel călător. L'a împușcat. Porumbelul avea legat de gât un -ul mic de hârtie. Pe hârtiul său era scris: »Din partea expediției polare Andree, pentru ziarul »Aftonblated«, la Stockholm. Desfaceți coperta și scoateți două scrisori. Aceea care e scrisă în limbajul obișnuit telegrafătoarei lui »Aftonblated«; pe ceea cea prescurtată trimisă cu cel dințării curier, același ziar. Comandanțul desfăcă coperta dar nu găsi nici o scrisoare prescurtată. El a găsit numai un biletel pe care era scris cu mâna lui Andree: »Latitudine 82°, 2'; longitudine 15°, 5'. Înaintare bună spre est; 10° sud. Toate merg bine pe bord. Acest porumbel e al treilea.« De urma celorlăți porumbelui nu s'a știut nici odată nimic.

De altfel, acesta a fost primul și ultimul curier al lui Andree, care a putut ajunge la destinație. Dela 15 iulie 1897 nu s'a mai știut nimic despre îndrăzneala expediției a lui Andree și a tovarășilor săi.

Varietăți.

Săpăturile făcute în timpul din urmă de o societate arheologică engleză, în Laconia (Grecia), au dat de unele rezultate în adevăr multumitoare, care aduc multă lumină până cunoașterea istoriei grecesti.

Indeosebi pentru Sparta cercetările au procurat multe date sau au confirmat pe acelea ale unor mai vechi cercetări. orașul Lacedemon s'a aflat că a fost înlocuit prin întronirea la olaltă a cincisate; numai cetățenii morți pe câmpul de luptă și preotesele altăror erau înmormântați: copii, cari nu erau vrednici de a ajunge cetăteni, erau executați în public etc.

Cea mai fericită și scoperire însă este aceea a celui mai vechiu templu doric cunoscut până în prezent. Si anume are o vechime care trece cu 500 de ani înainte de Christos. Este clădit în lemn și cărămizi uscate la soare.

Incep să ia pozițione tot mai hotărâtă pentru ideia păcii universale popoarele din Apus și în deosebi muncitorimea organizată.

In Anglia, la Congresul sindicatelor de muncitori, tînuit de curând la Nottingham, unde au fost reprezentări 1.800.000 de muncitori s'a hotărât că muncitorimea în cazul declarării unui răsboiu, se va opune cu toate mijloacele și toate puterile ce-i stau la indemnă.

Aceiași muncitori englezi, apoi, se asociază la un mare meeting pacifist și pentru a lupta împotriva ori-cărui spirit sovinist și a munci pentru menținerea păcii — acesta ținut la Berlin.

In Danemarca apoi deputații partidului muncitorilor propun: »ca țara lor să se declare neutră, ca serviciul militar să fie desființat și că ori-ce neîntelegeri posibile dintre state să fie adusă înaintea Inaltei Curți dela Haga«.

Glume.

Un vagabond e citat înaintea tribunului pentru a cincea-oară, iar președintele îl recunoaște:

Vom fi din nou săliți să te condamnăm, zice magistratul.

— Așa-dar d-voastră nu vă veți schimba de loc! rostește prevenitul descurajat.

*

— Cum, te muti? Par că erai cu proprietarul în cei mai buni termeni?

— Tot mai din cauza lor mă mut. Il datorez chiria pe două termene.

*

— Ce deosebire între un balon și un parvenit?

— ?

— Balonul întâi se umflă și apoi se ridică, pe când parvenitul întâi se ridică și apoi se umflă.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 14 Nov. Desbaterea bugetului pro 1909 se va începe în ședința de Mercuri a dietei.

Viena, 14 Nov. Per tractările între partidele austriace privitoare la constituirea noului guvern, au durat până eri seara târziu și s'au terminat fără rezultat, prin urmare formarea unui cabinet în frunte cu ministrul Bienerth e zădănică.

Milano, 14 Nov. Comitetul central al iridentiștilor italieni publică în »Tempo« un manifest către populația din Bosnia și Herțegovina. În acest manifest se amintesc vitejile garibaldienilor și se promite Bosniacilor tot ajutorul în contra dușmanului comun.

Belgrad, 14 Nov. Printul George al Serbiei va pleca zilele aceste la Constantinopol spre a să sfătuie guvernul otoman asupra evenimentelor din Balcani.

Constantinopol, 14 Nov. Din Salonic vine stirea că bulgarii proiectează reînceperea mișcării revoluționare. Autoritățile din Vodena au confiscat eri documentele privitoare la acest plan.

Cugetări.

Nu poate fi o nație puternică și rezistentă fără spiritul de devotament, de renunțare și de jertfă.

Raimond Poincaré.

*
Nu este oare puțină artă în ori-ce prietenie, în ori-ce iubire? De sigur că nu arta minciunii, ci arta idealizării.
Lucie Goyan-Faure.

Bibliografie.

„Compassul Românesc“ de N. P. Petrescu parte I. și II. care conține și rega comecială. Se poate procura prin librăria A. Morelau, Brașov. Prețul ambele tomuri plus 3 lei. 20 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor respons.: Victor Branice

Respirația Dumitale

este cu mult mai usoară după folosirea celei dintâi dosă a Emulsiunei Scott, și aceasta ușorință va crește în fiecare zi.

Aceasta este experiența a mulților în decurs de 32 ani.

Emulsiunea Scott

Reprezentăție artistică familiară.

Duminică în 15 Noemvrie va avea loc în sala de concerte o reprezentăție artistică, aranjată de 4 surori Sauerteig. Se vor produce **ture de scămaratorie escentrică** și diferite cap d'opere hazlie.

Inceputul la 8 oare. Vândzare de bilete la casa teatrului toată ziua.

404,1—1.

Fundată în 1876.

Institut artistic fotografic
JOSEF SCHULLER & SOHN
mai înainte Leopold Adler,
BRAŞOV,
Strada Portii Nr. 14.

Lucru solid. — Prețuri solide.

N. GRĂDINAR,

BRAŞOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr. à Cor. 3-20
" " " " 4—
" " " " 4-80
Liqueruri fine Rum Jamaica. Iava.
Cuba. Diferite soiuri de Cognac
în buteli și tot felul de mărfuri
de băcănie.

In fiecare zi:

Krenwürstel proaspeti.
Suncă excelentă.
Costițe de porc fierte și nefierte.
Cele mai fine
Cărnuri afumate (mezeuri)
se capătă la
H. G. ZEIONER,
Brașov, Strada Hirscher.

Mașine de cusut

ORIGINALE SINGER

SINGER Co.

mașine de cusut, Soc. pe acții, Brașov, Strada Portii nr. 23.

A se observa marca
fabriciei înreg străătă.

Cumpărăți losuri de clasă
numai dela **Colecțura principală**
Julius Friede & Co.,
Brașov, Strada Vămăei 36.

La tragerea 1-surilor loteriei de clasă r. u. a XXII. ce a
espirat am plătit clienților noștri pe lângă

un câștig principal de 20,000 cor. cu nr. 35569
mai multe câștiguri de 2000 cor., 1000 cor., 500 cor. etc. etc.

16 milioane 457,000 coroane

e suma totală a câștigurilor și la XXIII. loteriei de clasă ce
în curând va fi tragea losurilor.

Câștigul principal în cas favorabil.

1 Milion de Coroane.

Special 1 premiu de 600,000 cor. precum și câștiguri de
400,000, 200,000, 2 à 100,000, 2 à 90,000, 2 à 80,000, 2 à
70,000, 2 à 60,000, etc. etc.

125,000 losuri, 62,5000 câștiguri,

asa că tot al doilea los câștigă.

Prețul oficial pentru clasa I-a este:

1/1 los	1/2 los	1/4 los	1/8 los
Cor. 12.—	Cor. 6.—	Cor. 3 ---	Cor. 1.50.

Planuri oficiale și securi de postă pentru plată fără spese
se trimit la cerere gratis și franco.

(380,6-6)

WILHELM SCHMIDTS,

Franzelarie fină și de lux.
Brutarie, Vândzare de făină.

Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2.

In fiecare zi se capătă de 8-o i **fran-**
zelarie proaspetă, și pâne de casă.

Pâne neagră **Graham** proaspătă.

C. zonă și Pizmeti proaspetă
în fiecare zi.

La toate expozițiile unde au lăsat parte,
produsele noile au fost premiate cu cel din-
tâi preț. La expoziția din București din
anul 1906 premiată cu medalia de argint.

H. Kleverkaus

Brașov, Strada Hirscher Nr. 6.

FABRICANT DE

SALAMĂ și CĂRNĂTĂRIE (Selcher)

pus în mișcare cu motor

Recomandă: Suncă prima calitate, limbi afumate, salamă, untură de porc, sămână afumată. Cu deosebite speciale de cărăi și cu hrean, astă numită Krenwürstel.

Comandele se execută prompt și se esperează de cărăi și untură.

Prețuri curente la cerere se trimit gratis.

KERTSCH FRIGYES sen.

Agentura pentru mijlocirea de
vânzări de case și pământuri.

BRAŞOV, Strada Neagră Nr. 4.

100 - 2000 jugăre resp. și 3000 de jugăre de
pământ la loc săs (împreună cu edificiile
economice apartinătoare) în apropiere de
calea ferată sunt de dat în arăndă pe mai
multă ană în comitatele: Treiscaune, Odorei-
heiu, Târnava-mare, Tu-dă-Aries, Arad,
Făgăraș și Cluj

Mașine de cusut

și părțile lor constitutive,
fabricat indigen și din streinătate
se capătă lucrate foarte bine și solid
cu prețuri foarte ieftine la
Michael Mooser,
39. Brașov, Strada Porții 39.

torile Crăciunului haine bune

Aviz important.

Aduce la cunoștință Onoratului public din loc și înprejurime că **mi-a sosit** un mare assortiment de **stofe franceze și engleze.**

Prăvălia de stofe din Brașov

P. PAVEL & Comp.,

Brașov, Strada Michael Weiss Nr. 26.

In prăvălia mea se lucrează atât **haine civile** cât și **militare** cele mai elegante haine de bărbați după măsura și după croiala franceză și engleză și pregătește în propriul atelier aranje după recerințele cele mai moderne.

Eu cred, că On public poate avea toată încrederea în mine, care am fost distins pentru lucrurile mele bune în anul 1906 la Expoziția generală română din București cu medalia de argint și Diplomă de recunoștință. Comande din provincie se execuță prompt și ieftin.

Mare magazin de: Manjete și gulere de pânză. Manjete și gulere de cauciuc. Botoni pentru manjete. Mănuși de iarnă blânde de Glass și de lână cu prețurile cele mai ieftine.

firma **P. PAVEL & Comp., Brașov.**

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai de către cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrisea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. MOLL în contra greutăților celor mai ce bicose la stomac și pânțe, în contra cărcelilor și acreei la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diverse boli femeiescă a lăsat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii începând. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Falsificații se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzută cu marca de apărare și cu plambui lui A. MOLL.

Franzbranntwein-ul și sarea este iorte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), aină dușurile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Prețul unei cutii originale plambate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea rationată a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucati cor. — 49 b.

Cinci bucati cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provăzută cu marca de apărare A. MOLL.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tschubien 9

c. și rez. Turnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează dințile prin rambursă postală —

La depozite se cără anumit preparatele provădate cu încălțătură și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la

D. Eremus Negoiu

În fie-care zi se află: **Krenwürstel proaspetă.** — **Suncă excellentă.** — **Cestițe de porc, fiște și nefierte.** — **Cele mai fine cărnuri afumate,**

la

KAMNER & JIRKOFSKY,

fabricanți de cărnătărie, Brașov, Tăriful Inului Nro. 2.

Spediri cu poșta în fie-care zi.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 10 fileri se vinde la Zarafă Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremus Negoiu.